Wychodzi raz w tygodniu. | Kraków, dnia 11-go lipca 1936 r. | Porto opłacone ryczałtem.

ROK XIX. | Numer 23.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43.
Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

Okólnik Ministra Skarbu

o godz. urzędowania i traktowaniu interesentów

Minister skarbu wydał w dn. 2 lipca r. b. okólnik w sprawie godzin urzędowania i traktowania interesantów, który rozesłany został do dyrektorów departamentów Ministerstwa Skarbu, dyrektorów monopolów, dyrektorów izb skarbowych i dyrekcji ceł oraz innych podległych ministrowi skarbu władz i urzędów.

Okólnik ten brzmi:

„Dobro Państwa i dobro ogółu obywateli wymaga sprawnego działania administracji państwowej na wszystkich jej odcinkach.

W dążeniu do tego okazuje się koniecznem m. in. wytworzenie takich stosunków między obywatelem a administracją państwową, by obywatel miał pełne zaufanie do tej administracji oraz przeświadczenie, że istnieje ona i jest potrzebna do realizowania zadań, wynikających z konieczności zespolenia wszystkich obywateli w harmonijnem współdziałaniu na rzecz dobra powszechnego.

Wytworzenie się właściwych stosunków pomiędzy ogółem obywateli a administracją państwową da się osiągnąć przez należyte ustosunkowanie się urzędników państwowych, jako przedstawicieli tej administracji do obywateli, przez poszanowanie czasu każdego obywatela oraz szybkie i sprawiedliwe załatwienie ich spraw.

W tym celu musi być przez należytą organizację wzmożona wydajność pracy urzędników oraz celowe rozplanowanie dnia pracy.

Jednym z czynników wpływających na osiągnięcie tego celu jest punktualność w urzędowaniu i terminowe załatwianie wszystkich spraw.

Zwracam się więc z apelem do wszystkich podległych mi funkcjonarjuszów państwowych i pracowników podległych mi instytucyj i przedsiębiorstw, by w zrozumieniu doniosłego znaczenia i wpływu punktualności na celowe rozplanowanie dnia pracy i terminowe załatwianie spraw, urzędowanie swoje rozpoczynali punktualnie o godz. 8-mej rano, zgodnie z obowiązującemi w tym względzie przepisami porządkowemi i ażeby zechcieli na terenie poszczególnych jednostek organizacyjnych wytworzyć zdrową opinję społeczną, zmuszając kolegów do uszanowania zasad punktualności oraz właściwego traktowania obywateli.

Wszelkie ewentualne zajęcia służbowe w lokalach urzędowych poza godzinami urzędowemi nie mogą stanowić przeszkody w punktualnem rozpoczynaniu dnia pracy, a wspólnym wysiłkiem, który oby przeszedł w nasze przyzwyczajenie — dbać powinniśmy wszyscy o poszanowanie czasu zarówno swych kolegów biurowych jak i interesantów.

Proszę Panów o takie wyjaśnienie treści niniejszego okólnika, podległemu sobie personelowi, aby nie zdarzały się wypadki wykroczeń w tej dziedzinie, usprawiedliwień często błahemi powodami i aby punktualność i właściwe traktowanie interesantów oraz terminowe załatwienie spraw stały się wreszcie nieodpartym nakazem poczucia obywatelskiego każdego podległego mi funkcjonarjusza państwowego.

Zaznaczam, iż nie środki represji, a drogą wyrobienia wewnętrznego poczucia ładu i sumienności, pragnę osiągnąć postawiony cel i o współudział w tej akcji proszę wszystkich pracowników podległego mi resortu, którzy tyle już razy dali dowód wysokiego zrozumienia dla spraw państwowych".

Minister Skarbu

(—) E. Kwiatkowski.

ZNIESIENIE ANTYWŁOSKICH SANKCYJ HANDLOWYCH.

W ślad za ogłoszonem ostatnio rozporządzeniem Rady Ministrów, — odwołującem dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 listopada r. ub., który wprowadził antywłoskie sankcje finansowe, opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 51, poz. 366, rozporządzenie ministra skarbu z dn. 2 lipca r. b., wydane w porozumieniu z ministrami: spraw zagranicznych, rolnictwa i reform rolnych oraz przemysłu i handlu — o zniesienie specjalnych ograniczeń obrotu towarowego z Włochami oraz posiadłościami włoskiemi.

Rozporządzenie z dn. 2 lipca r. b. postanawia, że z dn. 2 lipca traci moc obowiązującą rozp. ministra skarbu z dn. 13 listopada r. ub. o ograniczeniach obrotu towarowego z Włochami oraz posiadłościami włoskiemi. Innemy słowy, omawiane rozporządzenie postanawia o zniesieniu antywłoskich sankcji handlowych.

Weszło ono w życie z dniem ogłoszenia, t. zn. z dn. 6 b. m., z mocą obowiązującą od dn. 2 lipca r. b.

Rozporządzenie z dn. 13 listopada roku ub., które obecnie straciło moc obowiązującą, postanawiało w § 1, że przywóz do polskiego obszaru celnego towarów przychodzących lub pochodzących z Włoch i ich posiadłości, był zabroniony. Zkolei paragraf ten ustalał wyjątki od zasadniczej reguły. § 2 zawierał wyszczególnienie artykułów, których wywóz z Polski do Włoch i posiadłości włoskich był zabroniony. Dalsze paragrafy rozporządzenia zawierały szereg postanowień szczegółowych.

Omawiane rozporządzenie weszło w życie dn. 18 listopada r. ub., t. j. w dniu, gdy w większości krajów zaczęły obowiązywać sankcje handlowe przeciw Włochom, ponieważ zaś straciło moc obowiązującą dn. 2 lipca r. b. — obowiązywało więc przez 7 i pół miesięcy.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XIX. **Kraków, dnia 11 lipca 1936** **Nr. 23.**

Echa tygodnia.

Rząd nasz wstrzymał transfer obsługi długów zagranicznych z tytułu pożyczek państwowych i samorządowych, emitowanych na giełdach zagranicznych. Zarządzenie to nie wpłynie niewątpliwie dodatnio na kredyt polski zagranicą. Ale ze stanowiska interesów gospodarczych Polski, ze stanowiska konieczności odpowiedniego podziału szczupłego zapału kruszcu i dewiz naszej instytucji emisyjnej — była to droga, która się poprostu narzucała.

W pierwszych dniach maja b. r., bezpośrednio po ogłoszeniu kontroli dewizowej w Polsce, pisaliśmy na tem miejscu:

„W ogłoszonej deklaracji rząd zapewnił już, że „zaopatrzenie warsztatów produkcji w surowce, jak i w potrzebne maszyny i narzędzia, nie ulegnie z tego powodu zahamowaniu". Wynika z tego, że rząd zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństwa ograniczenia przywozu surowców i maszyn, niezbędnych dla naszego przemysłu. Rząd zapewnia również, że zobowiązania z tytułu handlu zagranicznego, jak i zobowiązania kredytowe będą nadal respektowane. Jesteśmy zdania, że gdyby w tej dziedzinie miały się wyłonić jakieś trudności, rząd dobrze uczyni, jeżeli zawiesi raczej obsługę zagranicznych długów państwowych, aniżeli długów prywatnych. W obecnej sytuacji międzynarodowej, trudno jest bowiem liczyć na dopływ kredytu dla Państwa, natomiast dopływ kredytów dla przedsiębiorstw nie jest wykluczony, a nawet jest wielce prawdopodobny, zważywszy strukturę naszego przywozu, opierającego się w dużej mierze na wyrobach gotowych i maszynach".

Nie poczytujemy sobie za specjalną zasługę zwrócenie rządowi już w pierwszych dniach po wprowadzeniu ograniczeń dewizowych uwagi na celowość zawieszenia transferu długów państwowych. Nie uważamy bowiem, aby takie załatwienie sprawy było zasadniczo dobre. Polska jest bowiem krajem kapitałowo anemicznym, skazanym na dopływ kapitału zagranicznego przez długie, długie jeszcze lata, a nadto polskie walory pożyczkowe nigdy jeszcze nie stały zbyt wysoko w tabelach giełd zagranicznych, mimo wysokiego oprocentowania i jeszcze wyższej rentowności, jaką papiery te dawały. O każdą pożyczkę zagraniczną musieliśmy staczać ciężkie boje, musieliśmy poddawać się niejednokrotnie kontroli doradców zagranicznych, musieliśmy przyjmować na siebie różne zobowiązania robienia tego, a nierobienia tamtego. Płaciliśmy bardzo wysokie procenty, pożyczki nasze miały niskie kursy emisyjne i kosztowały znaczne sumy z tytułu prowizyj. W tych warunkach zasadniczym nakazem byłoby pielęgnowanie dobrej opinji Polski jako dłużnika, unikanie wszystkiego, co mogłoby zadrażnić naszych wierzycieli zagranicznych i powolne, ale systematyczne przygotowywanie giełd do wchłonięcia dalszych, coraz

korzystniejszych pożyczek dla Polski. Nie można w tej chwili stwierdzić, czy naskutek tych długotrwałych wysiłków pozyskania sobie przez Polskę opinji solidnego kraju dłużniczego u wierzycieli zagranicznych opinja ta się poprawiła, czy nie. Sądzimy wszelako, że, jeżeli się pogorszyła, to stało się to w głównej mierze raczej z przyczyn wewnętrzno - politycznych, aniżeli z przyczyn finansowych...

Zawieszenie transferu oznacza gest zniecierpliwienia. Rząd powiedział sobie, że nie zamierza w dalszym ciągu pielęgnować tradycji swej, jako solidnego dłużnika, skoro wysiłki takie kosztują nas blisko dwie setki miljonów złotych rocznie ubytku dewiz z naszej instytucji emisyjnej, a widoków na uzyskanie nowej pożyczki zagranicznej nie poprawiają. Rząd powiedział sobie, że w dobie zwiększonego importu w związku z poprawą sytuacji gospodarczej kraju, w dobie „czterolatki" inwestycyjnej, kiedy trzeba będzie więcej dewiz na opłacanie zwiększonego importu, w dobie bardzo złej sytuacji kruszcowo - dewizowej Banku Polskiego, lepiej jest nie płacić wierzycielom zagranicznym, niż hamować tempo poprawy gospodarczej. Tutaj rząd miał do wyboru między dwiema złemi drogami. Wybrał drogę mniej złą. Gdyby wybrał drogę dalszego kurczenia przydziału dewiz i złota na cele importowe, na cele kredytowo - handlowe, na cele kulturalnego współżycia z zagranicą, wreszcie na cele przemysłowe i lecznicze — natenczas drogę tę określilibyśmy, jako drogę bardziej złą. A innej, poza temi dwiema drogami, nie było.

Drogę tę przewidzieliśmy jeszcze przed dwoma miesiącami i odrazu na nią wskazaliśmy naszym czynnikom miarodajnym.

W związku z zawieszeniem transferu, zwracamy się do rządu z dwoma postulatami, podyktowanemi zarówno względami na rozwój gospodarczy kraju, jak i na przyszłość kredytu państwowego.

1) Powiedzieliśmy już, że wstrzymanie transferu długów zagranicznych pozostawi w kraju około dwieście miljonów złotych rocznie w dewizach, względnie w złocie, (uwzględniając już fakt, że pewna ilość pożyczek polskich, głównie zaś stabilizacyjnej, dolarowej, dillonowskiej, śląskiej i warszawskiej, znajduje się w kraju). Tę poprawę sytuacji dewizowej Banku Polskiego należałoby zużyć na daleko idącą liberalizację kontroli dewizowej.

2) W związku ze spadkiem kursów pożyczek polskich, emitowanych zagranicą — rząd winien unikać konwersji pożyczek zagranicznych.

Jeżeli postulaty te zostaną uwzględnione — pożyczkom państwowym nic się nie stanie. Po chwilowem spadku bowiem, kiedy rentowność ich wzrośnie do zbyt dużej wysokości (przed zawieszeniem transferu rentowność 7-procentowej pożyczki stabilizacyjnej wynosiła około 14 procent), kurs pożyczek zagranicznych musi wrócić do poprzedniego poziomu.

Gdyby natomiast rząd zechciał dopuścić do zderutowania papierów polskich, emitowanych zagranicą, to zrujnowałoby to nietylko kredyt polski zagranicą, ale i musiałoby się odbić niekorzystnie także na wszystkich papierach państwowych i samorządowych w Polsce. Przed tem należy przestrzec.

Reklama jest dźwignią handlu!

Obrót — podstawą świadectw przemysłowych

Projekt ustawy, reformującej świadectwa. - Współczynnik zyskowności. - Cztery raty kwartalne

Przedmiotem ankiety samorządu i organizacyj gospodarczych jest projekt ustawy, reformującej kapitalnie świadectwa przemysłowe.

Wedle tego projektu — za podstawę dla obliczenia opłaty za świadectwo przemysłowe służyć ma całoroczny obrót przedsiębiorstwa osiągnięty przed dwoma laty. Obrót ten zostanie pomnożony przez tak zwany „współczynnik rentowności“. Współczynnik ten ustala się dla przedsiębiorstw prowadzących księgi handlowe — podług ich zyskowności netto, wyprowadzonej księgowo: dla przedsiębiorstw nieprowadzących ksiąg — podług norm przeciętnej dochodowości, ustalanych, jak wiadomo, dla podatku dochodowego. Współczynnik rentowności wynosi: od norm dochodowości do 3 procent — 0.5, od 3—8 proc. — 0.75 i t. d. Kwota, otrzymana z pomnożenia obrotu przez współczynnik stanowić ma podstawę wymiaru, wedle której — stosownie do odpowiedniej skali uiszczałoby się należność za świadectwo. Skala ta ma charakter degresyjny. (Za pierwsze 5.000 zł. — 10 zł. t. j. 2 promille; degresja postępuje w ten sposób, że przy podstawie wymiarowej ponad 5.000.000 milj. — za każdy miljon płaci się 700 zł., czyli 1.4 promille).

Zmiana obrotu w roku poprzedzającym dany rok podatkowy o 25 proc. in plus lub in minus — uzasadniałaby w toku specjalnej procedury także korektywę podstawy wymiarowej dla świadectwa przemysłowego. Przedsiębiorstwa nowopowstałe uiszczałyby opłatę za świadectwo przemysłowe w wysokości ustalonej przez właściwą władzę skarbową w drodze postanowienia; władza winna się przytem kierować analogją do podobnych przedsiębiorstw.

Abstrahujemy tutaj od kwestji wysokości stawek wymiarowych, sądzimy jednak, że wymagałoby szczegółowego zbadania na podstawie cyfr, czy stawki te nie stanowiłyby naogół zwiększenia obciążeń z tytułu świadectw przemysłowych.

Opłatę uiszczałoby się w 4-ch ratach kwartalnych, z możnością dla płatnika uiszczenia opłaty zgóry przy odpowiednim upuście.

Obrót, zalecany dla świadectwa przemysłowego jako kryterjum, coraz powszechniej, stanowi — jak widzimy — podstawę wymiarową.

Słuszną i sprawiedliwą jest też niewątpliwie poprawka zyskowności. Oczywista bowiem tysiąc złotych obrotu oznacza fakt zupełnie różny w różnych gałęziach przemysłu i handlu. Dzięki tej poprawce świadectwa przemysłowe stałyby się quasi podatkiem przychodowym z każdego źródła, wziętego zoddzielna, a więc — swoistem uzupełnieniem podatku dochodowego.

Niezaprzeczalnem jest jednak, że wymiar opłaty od świadectwa przemysłowego przy metodzie projektowanej będzie znacznie bardziej skomplikowany niż dotychczasowy. Cofnięcie podstawy o dwa lata wstecz — zresztą samo przez się celowe — wymagać będzie stwierdzenia, jak w praktyce działać będzie system poprawek aktualizujących; wypadnie także zobaczyć, jak w praktyce wyglądać będą postanowienia dla przedsiębiorstw nowych oparte na analogji. Sama kalkulacja wymiarowa jest trudniejsza; pobór podatku staje się droższy. Uznając w tych warunkach reformę za nader rozsądną, trzeba jej przyznać charakter eksperymentalny. Doświadczenia mogą skłonić do dalszej reformy, któraby polegała na zniesieniu całkowitem „patentów“ przy ew. zastąpieniu ich innem źródłem wpływów skarbu.

O ulgi w świadectwach przemysłow.

dla przedsiębiorstw handlowych.

Jak wiadomo, Ministerstwo Skarbu w swoim ostatnim okólniku uwzględniło postulaty Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, wprowadzając ulgi w świadectwach przemysłowych dla przedsiębiorstw przemysłowych, zwiększając swój stan zatrudnienia, co niewątpliwie przyczyni sij do złagodzenia klęski bezrobocia. Pozostała jednak niezałatwiona sprawa przedsiębiorstw handlowych, którą również Związek Izb poruszył. Chodzi tu w szczególności o przedsiębiorstwa handlu detalicznego, wykupujące świadectwa przemysłowe III ciej kategorji, które uprawniają do zatrudnienia tylko jednego pracownika najemnego.

Tymczasem bardzo wiele sklepów, zwłaszcza spożywczo - kolonjalnych, odczuwając brak pracowników,

chętnie powiększyłoby swój personel, gdyby nie groźba podwyższenia kategorji świadectwa przemysłowego, a przez to zwiększenia ciężarów warsztatu pracy. Umożliwienie przedsiębiorstwom handlowym III-ciej kategorji zatrudnienia nie 1 lecz 3 pracowników, pozwoliłoby zatrudnić liczne rzesze absolwentów szkół handlowych.

Niezałatwienie tej sprawy byłoby brakiem konsekwencji w stosunku do słusznie stosowanej przez władze oświatowe, zgodnie z potrzebami życia gospodarczego — polityki popierania szkolnictwa kupieckiego i kierowanie do pracy w handlu młodzieży ze sfer inteligentnych.

Dalsze ulgi w opłatach za świadectwa przemysłowe

Premje za zatrudnienie większej liczby robotników

Jak wiadomo, zwiększenie ilości zatrudnionych robotników ponad normę ustaloną, nakładało na przedsiębiorcę obowiązek wykupywania świadectwa przemysłowego wyższej kategorji.

Ministerstwo skarbu, pragnąc udostępnić wszystkim przedsiębiorstwom przemysłowym powiększanie liczby zatrudnionych robotników bez ograniczeń, zezwoliło okólnikiem z dnia 19 czerwca b. r. na zatrudnianie w okresie od dnia 1 lipca do 31 grudnia b. r. dowolnej ilości robotników, przy utrzymaniu kategorji świadectwa właściwego dla liczby zatrudnionych do dnia 1 lipca b. r.

Ta generalna ulga dotyczy wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych i obowiązuje z urzędu, t. zn. bez potrzeby składania indywidualnych podań przedsiębiorców.

Ministerstwo skarbu, wprowadzając te ulgi, wypełniło postulaty przemysłu, pragnąc jdnak zachęcić przedsiębiorców do szybkiego i znacznego powiększania liczby zatrudnionych robotników, przyznało w tym samym okólniku premje za wzrost liczby zatrudnionych robotników.

W okresie od dnia 1 lipca do dnia 15 grudnia b. r. premje te udzielane będą w postaci bonifikaty ceny świadectw przemysłowych.

Bonifikatę tę otrzymają przedsiębiorstwa przemysłowe, które w okresie od 1 lipca do 15 grudnia b. r. zwiększą liczbę zatrudnionych robotników ponad najwyższą normę, dopuszczalną na podstawie posiadanego świadectwa.

Bonifikatę tę otrzymają przedsiębiorstwa przemyświadectwa przemysłowego i wzrasta stosunkowo do zwiększenia się liczby zatrudnionych do 100 procent, t. j. do zwrotu całej sumy zapłaconej za wykupione świadectwo przemysłowe.

Zwrot całej ceny świadectwa przemysłowego, t. zn. premja 100-procentowa, może być uzyskana przez trzy miesiące w okresie od 1 lipca do 15 grudnia b. r. o 100 procent lub więcej w stosunku do najwyższej normy, przewidzianej dla danej kategorji świadectwa przemysłowego.

Bonifikaty udzielane będą przez właściwe urzędy skarbowe na indywidualne podania płatników, które wnieść należy do 31 grudnia b. r., przyczem podania te powinny być poparte zaświadczeniem miejscowego inspektora pracy.

Nowe zarządzenia komisji dewizowej

Banki dewizowe mogą korzystać z t. zw. „kredytów pocztowych" u swych korespondentów zagranicznych bez potrzeby zgłaszania tego w Banku Polskim. Komisja dewizowa zezwoliła na spłatę powstającego z tego tytułu zadłużenia banków dewizowych u ich zagranicznych korespondentów. Banki dewizowe mogą otwierać zagranicą akredytywy i wydawać listy kredytowe zagraniczne na tych samych warunkach, na jakich mogłyby w konkretnym wypadku uskutecznić przekazy zagranicę. Jeśli akredytywa przeznaczona jest na pokrycie należności za towar, który ma być importowany do Polski, otwarcie jej może nastąpić na podstawie złożonego przez importera polskiego wniosku do którego należy dołączyć kopję zezwolenia przywozu, oraz zobowiązanie importera polskiego do przedłożenia kwitu celnego najdalej w terminie 6 tygodni lub 3 miesięcy — o ile sprowadza się towar z krajów zamorskich lub zaświadczenie, stwierdzające zwolnienie od należności celnej, albo przyznanie ulgi celnej, wreszcie zezwolenie min. skarbu na obrót uszlachetniający.

Banki dewizowe mogą też otwierać, potwierdzać i wypłacać akredytywy, tak odwołalne, jak i nieodwołalne — z polecenia cudzoziemców bez ograniczania we wszystkich wypadkach, w których równowartość akredytywy będzie postawiona zagranicą do dyspozycji banków dewizowych. Komisja dewizowa zezwoliła bankom dewizowym również na otwieranie towarowych akredytyw odwołalnych i nieodwołalnych, opiewających na złote polskie, oraz na potwierdzenie i wypłatę takich akredytyw z polecenia pierwszorzędnych banków i firm zagranicznych, bez otrzymania przez banki polskie pokrycia z góry. Przesłane bankom dewizowym z zagranicy w związku z otwarciem akredytywy środki płatnicze, banki dewizowe zwracać mogą w takiej walucie, w jakiej je otrzymały do wysokości niewykorzystanej części akredytywy.

Dnia 6 b. m. komisja dewizowa wprowadziła nowe opłaty, obok opłaty za wniosek — 50 gr. za wniosek normalny i 2 zł. za wniosek wielokrotny, komisja pobierać będzie ½ pro mile od przekazów zagranicznych ponad 5 tysięcy złotych.

Komisja dewizowa upoważniła dyrekcje kolejowe do przekazywania osobom i firmom, mającym siedzibę zagranicą, kwot, należnych tym osobom i firmom z tytułu nadpłat przewoźnego, zwrotów za niewykorzystane bilety: tak bezpośrednio, jak również pod adresem biur kolei i portów polskich: w Pradze, Wiedniu, Budapeszcie i Bukareszcie.

Towary drożeją!

Spekulacyjny ruch zwyżkowy na tle niedostatecznych kontyngentów

W kołach gospodarczych panuje przeświadczenie, że o ile nie nastąpi złagodzenie przepisów dewizowych i uproszczenie manipulacyj z tem związanych oraz nie ułatwiony zostanie przywóz artykułów importowych, to szereg towarów, sprowadzanych z zagranicy, musi w najbliższym czasie podrożeć i to nawet w dość znacznych rozmiarach.

Już w chwili obecnej podrożały futra o kilkadziesiąt procent, a szereg gatunków nawet o 40—60 procent.

Zwyżkowa tendencja panuje też na rynku skór surowych i to wsktek utrudnień przywozowych i mimo, że skóry zagranicą nie podrożały. Nawet podaż skór surowych wydatnie się zmniejszyła na rynkach krajowych, gdyż rzeźnicy i hurtownicy liczą się z możliwością zwyżki cen. Spowodowało to już zwyżkę cen skór gotowych ze strony właścicieli garbarń przy małej podaży szczególnie chromów, zamszów i cięższych gatunków skór. W ciągu ostatnich dwóch tygodni miękkie skóry podrożały w kraju o 5—10 procent.

Zwyżkowa tendencja objęła szczególnie branżę kolonjalną, przyczem zauważyć się daje brak wielu artykułów.

Rynek krajowy herbaty, pomimo obniżonych cen na wszystkich aukcjach zagranicznych, znajduje się pod znakiem tendencji mocniejszej. Pomimo bowiem przydziału nowych pozwoleń przywozowych odczuwa

się w dalszym ciągu brak towaru na rynku. Szczególnie są poszukiwane gatunki tańsze.

Importerzy domagają się większego przydziału pozwoleń przywozowych. Wskazują oni, że skurczenie importu na tym odcinku doszło do punktu ostatecznego i że import artykułów kolonjalnych obciąża polski bilans handlowy i płatniczy w bardzo skromnej mierze. Tak np. w Polsce konsumcja kawy ludności na głowę wynosi rocznie 25 gr., a herbaty 20 gr.

Podkreślają oni, że przy tak ograniczonym imporcie artykułów kolonjalnych ceny muszą zwyżkować, względnie zwiększy się przemyt, co miało miejsce i przed wprowadzeniem kontroli dewiz odnośnie artykułów, których cło jest bardzo wysokie. Również pomarańcze, cytryny i korzenie wskutek skromnych kontyngentów wykazują zwyżkową tendencję cen.

Koła fachowe są też zdania, że wskutek dotkliwego braku bawełny w Łodzi wyroby włókiennicze muszą podrożeć. Również mocna tendencja panuje na rynku żelazo - metalurgicznym. Powiększenie robót inwestycyjnych szczególnie z działu budowlanego odczuwa się już dodatnio w branży wyrobów metalowych, zwłaszcza żelaznych. Popyt na te wyroby znacznie się powiększył. W dziale narzędzi i maszyn rolniczych zauważyć się daje stosunkowo znaczne ożywienie, co świadczy o pewnej poprawie gospodarczej wśród ludności wiejskiej.

Dużym popytem cieszy się żelazo hadlowe i sztabowe oraz blachy i szyny. Poza tem cieszą się popytem również wszelkie narzędzia rzemieślnicze, głównie używane w budownictwie.

Pewne ożywienie cechuje też dział gwoździ i drutów, przyczem ceny mają tendencję mocną.

W tej dziedzinie niema wielkich trudności kredytowych, a to dlatego, że dawne weksle są płacone w terminie bez dopuszczenia do protestów.

Naogół jednak we wszystkich gałęziach handlu daje się obecnie odczuwać dotkliwy brak gotówki. Dotyczy to szczególnie prywatnego rynku pieniężnego, który czyni duże trudności przy przeprowadzeniu dyskonta wekslowego, przyczem stopa procentowa na tym rynku wykazuje zwyżki.

Na rynku znajduje się sporo pierwszorzędnego materjału wekslowego, są jednak duże trudności, przy jego dyskontowaniu. Odbija się to ujemnie na różnych dziedzinach handlu, w których zauważyć się daje pewne ożywienie sezonowe.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego“ oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki do kinoteatru „Wanda“ w Adm. „Przeglądu Kupieckiego.„

Podziękowanie.

Stowarzyszeniu „Samopomoc“ dla zaopatrzenia wdów i sierót w Krakowie, ul. Józefa Dietla 31, wyrażam tą drogą serdeczne podziękowanie, za natychmiastowe i bez wszelkich trudności wypłacenie odprawy pośmiertnej po śp. Mężu Stanisławie Posłusznym, pomimo krótkiego czasokresu jego członkostwa.

Stefanja Posłuszna

Czego kupiectwo może oczekiwać
w związku z pracami komisji dla handlu wewnętrznego?

W związku z utworzeniem komisji handlu wewnętrznego z udziałem przedstawicieli ministerstwa przemysłu i handlu, samorządu przemysłowo - handlowego, rolniczego i rzemieślniczego należy zauważyć, że komisja ta zamierza poświęcić dużo uwagi zagadnieniu handlu włókienniczego i w tym zakresie zebrać ma wyczerpujące materjały, któreby posłużyły do opracowania odpowiednich wniosków w tej dziedzinie.

Wśród najbliższych prac, jakiemi zajmie się ta komisja, będzie opracowanie wniosków, dotyczących: 1) ustalania racjonalnych form wymiany, 2) stworzenia warunków umożliwiających rozwój racjonalnych form wymiany towarowej, indywidualnej i spółdzielczej, 3) pomocy kredytowej dla poszczególnych form handlu bądź poszczególnych branż, wskazując na konkretny rodzaj kredytu i drogę realizacji tego kredytu, 4) ujednostajnienia i uproszczenia przepisów, dotyczących nadzoru nad artykułami spożywczymi, 5) znowelizowania ustawy o nieuczciwej konkurencji i 6) stworzenia nowych podstaw umożliwiających tworzenie spółek udziałowych o kapitale zmiennym.

Naogół prace tej komisji pójdą w kierunku opracowywania i przedstawiania ministerstwu przemysłu i handlu wniosków, związanych z organizacją rynku wewnętrznego, a dotyczących m. in.: 1) niektórych bieżących zagadnień w zakresie handlu, które z uwagi na swoje znaczenie i charakter wykraczają poza ramy spraw, załatwianych w zwykłym toku administracyjnym, 2) struktury handlu, stwarzając racjonalne formy wymiany, jak np. aukcje, giełdy i t. p., 3) stworzenia dla handlu zdrowych warunków egzystencji, biorąc pod uwagę oddziaływanie na handel polityki podatkowej i kredytowej oraz poszczególnych postanowień, wynikających z przepisów o administracyjno - policyjnym nadzorze nad handlem.

Komisja zajmie się też realizacją uchwał narady gospodarczej, która m. in. wysunęła następujące postulaty:

W zakresie finansowania obrotu: a) zbadania potrzeb kredytowych w poszczególnych gałęziach handlu, a w szczególności tam, gdzie występują silne wahania podaży sezonowej, jak np. we włókiennictwie, b) ustalenie formy i możliwości zaspokojenia potrzeb kredytowych, a w szczególności uruchomienia kredytów warrantowych i ułatwiania oraz usprawniania kredytowania, zmierzającego do regulowania sezonowości i c) uregulowania ustawowego zasad organizacyjnych kas targowych.

W dziedzinie inwestycyj handlowych chodzić będzie o: a) ustalenie potrzeb inwestycyjnych w zakresie technicznego wyposażenia poszczególnych dziedzin handlu ze szczególnem uwzględnieniem handlu artykułami rolnymi, b) przy realizacji inwestycyj uwzględnić należy w pierwszej kolejności urządzenia techniczne dla obrotu artykułami łatwopsującymi się i masowymi, zwłaszcza rolniczymi i c) zapewnić w miarę możności odpowiednią pomoc i udział samorządu terytorjalnego i inwestycji państwowych w projektowanych inwestycjach.

Wreszcie w zakresie obrotu artykułami rolniczymi należy: a) zapewnić pomoc państwową w zakresie niezbędnych urządzeń technicznych i potrzeb kredytowych, celem złagodzenia wahań podaży i b) zapewnić pomoc dla akcji organizacyj gospodarczych, mającej na celu podniesienie stopnia rynkowego przygotowania.

Kronika.

OBNIŻKA CENY SOLI.

Z dniem 1 lipca b. r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Skarbu, ustalające nowy cennik soli.

Od tej daty detaliczna cena soli szarej, przeznaczonej do bezpośredniego spożycia przez ludzi uległa dalszej zniżce o 2 gr. na 1 kg. Obecnie więc sól kuchenna biała powinna być w sklepach sprzedawana po 32 gr., a szara po 20 gr. za 1 kg., przyczem sprzedawcy detaliczni nie mają prawa pobierać żadnych dodatkowych opłat za opakowanie, a ich zysk handlowy mieści się w rabacie, jaki obowiązani są im udzielić hurtownicy.

Tylko za najwyższy gatunek soli kuchennej, sprzedawany w monopolowych kartonowych opakowaniach, mogą być pobierane ceny wyższe, t. j. po 46 gr. za paczkę 1-kilogramową i po 25 gr. za paczkę półkilogramową.

Nowy cennik ustala również ceny innych rodzajów soli, a więc przeznaczonej do celów przemysłowych, hodowlano - rolniczych i innych, określając szczegółowo, czy ceny te rozumieć należy wraz z opakowaniem, czy bez, czy w miejscu sprzedaży, czy też w miejscu odbioru przez nabywców.

WYSYŁANIE WEKSLI I TRAT ZAGRANICĘ.

Wywóz i wysyłanie trat wystawionych przez osobę zamieszkałą w kraju na osobę zamieszkałą zagranicą,

jak wyjaśnia Min. Skarbu, i przez jedną osobę jeszcze nie akceptowanych nie wymaga pozwolenia. Pod tego rodzaju tratą wolną od wywozu należy rozumieć weksel wystawiony przez osobę zamieszkałą w kraju, w którym osobą obowiązaną do zapłaty jest osoba zamieszkała zagranicą, przyczem weksel taki nie jest jeszcze przez trasata akceptowany. Jeżeli weksel tego rodzaju jest już akceptowany przez trasata wówczas na wywóz lub na wysłanie takiego dokumentu wymagane jest zezwolenie komisji dewizowej.

DO KUPIECTWA ŻYDOWSKIEGO!

Otrzymujemy następującą odezwę z prośbą o zamieszczenie:

Z końcem czerwca b. r. odbył się w Żydowskiej Średniej Szkole Handlowej w Krakowie pierwszy od założenia Szkoły egzamin końcowy. Pierwsi absolwenci, w liczbie 38, opuścili Zakład, stając u wrót pracy zawodowej. Wykwalifikowani, oferują swe usługi kupiectwu żydowskiemu.

Szkoła zwraca się tą drogą do społeczeństwa z prośbą o zaangażowanie jej pierwszych absolwentów. Są to pracownicy wierni, pilni, do zawodu kupieckiego dobrze przygotowani. Oddać oni mogą każdemu przedsiębiorstwu cenne usługi, bo całą swoją wiedzę fachową i młode siły; mogą przedsiębiorstwo współbudować.

Zakład, do którego w ciągu roku szkolnego zwracały się rozmaite przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe o siły biurowe i praktykantów, uważa to za dowód zaufania do swych wychowanków, liczy więc, że w chwili obecnej, gdy jego pierwsi absolwenci poszukują zatrudnienia, znajdą się z pewnością żydowscy kupcy w Krakowie i w miejscowościach innych, którzy chętnie do swego przedsiębiorstwa przyjmą wykwalifikowane te siły, mające poza przygotowaniem komercjalnem i ogólnem, również przygotowanie językowe i judaistyczne.

Kupcy! Jest Waszym obowiązkiem młodzież tę przygarnąć. Okazaliście dotąd Szkole tyle względów, tyle moralnej pomocy, pamiętajcie zatem teraz o jej pierwszych absolwentach! Przyjmijcie ich do Was! Przyniosą Wam nietylko korzyści, ale i chlubę! Zgłaszajcie przeto wolne miejsca na adres Szkoły: Stradom L. 10, telefon 164-40!

OBRADY KOMITETU WYKONAWCZEGO RADY NACZELNEJ KUPIECTWA ŻYDOWSKIEGO W POLSCE.

W dniu 5 b. m. w ciągu całego dnia toczyły się w Łodzi, w siedzibie Stow. Kupców m. Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 73, pod przewodnictwem p. Prezesa Maurycego Mayzla, obrady Komitetu Wykonawczego Rady Naczelnej Kupiectwa Żydowskiego w Polsce.

Pierwszym punktem obrad była sprawa wzrastającego antysemityzmu i jego zgubnych skutków nietylko dla kupiectwa żydowskiego, ale i dla całości życia gospodarczego Polski. W kwestji tej zabierali głos wszyscy obecni, wskazując na niezwykłe nasilenie tej akcji i na konieczność zastosowania środków obronnych. Przyjęto szereg uchwał, między innemi uchwałę wysłania delegacji do Pana Premjera.

W związku z akcją Funduszu Obrony Narodowej Komitet przyjął z zadowoleniem do wiadomości, że wszystkie organizacje do Rady należące, rozesłały do swoich członków wezwania do najbardziej czynnego poparcia tej akcji.

Ze spraw gospodarczych, które były przedmiotem obrad, należy wymienić: sprawę kredytów dla kupiectwa żydowskiego, sprawę kongresu kupiectwa żydowskiego w Polsce, sprawę eksportu, sprawę propagandy idei organizacyjnej, sprawę zwoływania kupieckich zjazdów regjonalnych i in. We wszystkich tych sprawach przyjęto konkretne uchwały.

Następne posiedzenie Komitetu Wykonawczego uchwalono zwołać do Wilna.

USTALELNIE REGUŁ INTERPRETACYJNYCH DLA TERMINÓW HANDLOWYCH.

Międzynarodowa Izba Handlowa w Paryżu rozesłała obecnie do wszystkich Komitetów Narodowych projekt, dotyczący ustalenia reguł interpretacyjnych dla terminów handlowych takich np. jak cif. fob, franco i t. d.

Reguły te, jeżeli zostaną przyjęte przez Komitety Narodowe, będą używane w handlu międzynarodowym pod nazwą „Incoterns 1936". Praktycznie znaczy to, że jeżeli jakiś kupiec z Polski zawrze kontrakt w „fob" z kupcem zagranicznym i powoła się przytem na „Incoterns 1936", to wzajemne prawa i obowiązki ich będą regulowane na podstawie szczegółów regułu interpretacyjnej, o której wyżej mowa.

Wydawnictwa nadesłane.

„POLITYKA GOSPODARCZA".

Wyszedł z druku — liczący 24 strony — Nr. 18 dwutygodnika „Polityka Gospodarcza". Numer ten zawiera: artykuł wstępny p. t. „Pełne szanse", pracę na temat: „Polityka autarkji jest nierealna" oraz artykuły: „Przemysł średni wobec problemu eksportu" i „Szkodliwy przywilej importowy". Wdziale: „Przerost etatyzmu" znajdujemy notatki o gospodarce Funduszu Pracy, Lasów Państwowych i Kolei, zaś w dziale: „Varia" — polemikę z tygodnikiem „Naród i Państwo" p. t. „Racja stanu naiwnych", notatkę o stosunku społeczeństwa do programu gospodarczego Rządu i inne. Numer zamyka przegląd głosów prasy zagranicznej, dotyczących przeważnie spraw walutowych różnych krajów europejskich.

Konwersja pożyczek wewnętrznych rozpoczyna się w dniu 15 lipca br.

Ministerstwo Skarbu rozesłało obecnie do izb skarbowych oraz urzędów skarbowych okólnik, postanawiający, że kasy urzędów skarbowych przystąpią z dniem 15 lipca b. r. do konwersji na 4 proc. pożyczkę konsolidacyjną następujących pożyczek wewnętrznych:

1) 5 proc. państwowej renty ziemskiej serji I., 2) 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej, 3) 3 proc. premjowej pożyczki budowlanej serci I., 4) 6 proc. pożyczki narodowej.

Przedkładane do konwersji na 4 proc. poż. konsolidacyjną. Obligacje 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej mogą nie posiadać żadnych kuponów, podobnie jak i obligacje 3 proc. premjowej pożyczki budowlanej serji I.

Obligacje 6 proc. pożyczki narodowej przedłożone do konwersji, mogą być z kuponem Nr. 5, płatnym dnia 1 lipca b. r., jak również i bez tego kuponu, lecz ze wszystkiemi dalszemi kuponami. Również obligacje 5 proc. państwowej renty ziemskiej serji I. mogą być przyjmowane do konwersji bez kuponu Nr. 17, płatnego dnia 1 czerwca b. r. Wzamian obligacyj 5 proc. państwowej renty ziemskiej serji I. bez kuponu Nr. 17 oraz obligacyj 6 proc. pożyczki narodowej bez kuponu Nr. 5, będą wydawane obligacje 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej, po odcięciu pierwszych dwóch kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada b. r.

Obligacje pożyczki narodowej przyjmowane będą do konwersji tylko od pierwonabywców, t. j. od osób, na których imię zostały one wystawione, następnie od legitymowanych spadkobierców, wreszcie od osób, które otrzymały je na zasadzie przelewu, w myśl obowiązujących przepisów o obrocie obligacjami tej pożyczki.

PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ WYWOZOWYCH I WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ WALUTOWYCH.

W „Monitorze Polskim" z dnia 4 b. m. ukazało się zarządzenie ministra przemysłu i handlu o zmianie zarządzenia z dnia 15 maja b. r. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych. Wspomniane zarządzenie podawało wykaz instytucyj, do których należy składać zgłoszenia wywozowe i które będą doręczały eksporterom zaświadczenia walutowe. Obecnie wprowadzone zostały pewne poprawki do niektórych punktów.

Z pośród ważniejszych zmian wymienić należy poprawkę, według której Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego wydawać może eksporterom zaświadczenia walutowe na wszystkie towary z wyjątkiem: żelaznych wyrobów hutniczych, produktów naftowych, drewna okrągłego, liściastego i iglastego, drewna opałowego, materjałów drzewnych tartych, wszelkich iglastych i liściastych, kopalniaków, podkładów kolejowych, sliprów iglastych i liściastych, papierówki świerkowej, jodłowej, sosnowej i osikowej, mebli giętych i ich części, wikliny, łyka z drzew, zwierząt gospodarskich żywych i bitych, mięsa, wszelkich przetworów mięsnych, słoniny, smalcu, drobiu żywego i bitego, dziczyzny, jaj i cukru.

Poza tem m. in. uzupełniony został wykaz instytucyj, upoważnionych do przyjmowania zgłoszeń dedewizowych i wydawania zaświadczeń walutowych siedmioma nowemi pozycjami. Obecnie wykaz ten obejmuje 34 instytucyj. Na listę tę wpisane zostały obecnie następujące instytucje: Zrzeszenie Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce (w Lodzi), Związek Eksporterów Przemysłu Włókienniczego (w Bielsku), Związek Polskich Fabryk Portland Cementu (w Warszawie), Związek Przemysłowców (w Białymstoku), Biuro Sprzedaży Wyrobów Fabryk Jutowych (w War-

szawie), Związek Hut Szklanych w Polsce (w Warszawie), Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego (w Warszawie).

UWIDACZNIANIE CEN PRZEDMIOTÓW POWSZEDNIEGO UŻYTKU.

Zarząd miejski przypomina wszystkim posiadaczom przedsiębiorstw sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, t. j. ziemiopłodów i ich przetworów, a to pieczywa, kasz i t. p., jarzyn, nabiału i jaj, ryb żywych i wędzonych, potraw i napojów (za wyjątkiem win wódek), dalej owoców krajowych świeżych i suszonych, cytryn i pomarańcz, mięsa, wędlin, drobiu i tłuszczów jadalnych, artykułów kolonjalnych, odzieżowych i galanteryjnych, opałowych, oświetleniowych, paszy, artykułów budowlanych, gospodarstwa domowego, jak naczynia, mydło, szczotki, sznury, pasty i t. d., skór, przyborów szkolnych i materjałów piśmiennych, artykułów aptecznych — obowiązek określony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20. II. 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 22 ex 1923, poz. 139) — odnośnie do uwidaczniania cen wymienionych artykułów a w szczególności przez wywieszenie cennika wewnątrz lokalu sprzedaży, przez wydawanie kupującym, na ich żądanie rachunków na sprzedany towar oraz przez oznaczanie dokładną ceną każdego gatunku i rodzaju takichże przedmiotów znajdujących się we wystawie sklepowej.

Cenniki winny być drukowane lub pisane atramentem, względnie pismem maszynowem, formatu conajmniej pół arkusza papieru, przyczem w treści swej winny zawierać nazwę firmy, datę sporządzenia, oraz wyszczególnienia towarów według gatunków i rodzajów i ich cen. Tak sporządzone cenniki winny być umieszczane wewnątrz lokalu sklepowego, na miejscu widocznem, umożliwiającem zapoznanie się z nim przez kupujących. Ceny ujawnione na przedmioty powszechnego użytku winny być zgodne z cenami istotnie pobieranemi.

Winni nie ujawnienia cen i pobierania innych niż w cenniku podanych, karani będą aresztem do 3-ech miesięcy.

Orzecznictwa sądowe w sprawach podatkowych

WYDATEK NA NABYCIE PATENTU NIE PODLEGA POTRĄCENIU. (Wyrok N. T. A. z 29. I. 1936).

AMORTYZACJA RUCHOMOŚCI. Uwzględnienie amortyzacji ruchomości wstawionych do bilansu otwarcia w złotych sporządzonego w myśl rozp. Prez. R. P. z 25. VI. 1924 w ich wartości szacunkowej, nie może być odmówione z tego powodu, że zostały nabyte przed rokiem 1924. (Wyrok N. T. A. z 28. IV. 1936 L. rej. 9712/33).

ODLICZENIE OD DOCHODU ODSETEK OD DŁUGU. Odsetki od długu zahipotekowanego na nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego podlegają odliczeniu od dochodu ustalonego z tegoż gospodarstwa na zasadzie norm średniej zyskowności. (Wyrok N. T. A. z 6. IV. 1936 L. rej. 8736/34).

WYNAGRODZENIE WYPŁACONE PRZEZ SPÓŁKĘ AKCYJNĄ za gwarancję udzieloną dla jej zobowiązań przez głównego akcjonarjusza może być w zależności od stanu faktycznego sprawy uznane za udział w zysku spółki. (Wyrok N. T. A. z 5. VI. 1936 L. rej. 5872/32).

WYNAGRODZENIE wypłacone przez spółkę akc. akcjonarjuszom większości za zdeponowanie akcyj w banku celem zabezpieczenia spłaty zobowiązań spółki nie jest wydatkiem potrącalnym. (Wyrok N. T. A. z 29. V. 1936 L. rej. 8966/32, 3236/35, 5327/35 i 1027/36).

WYMIANA W SKŁADNICY ZBOŻA NA MĄKĘ polegająca na wydawaniu w jakiś czas po oddaniu zboża do przemiału odpowiedniej ilości mąki po potrąceniu należności za przemiał również w postaci mąki, albo też na doraźnem wydawaniu odpowiedniej ilości mąki, nie wymaga nabycia osobnego świadectwa przemysłowego kategorji handlowej. (Wyrok I. K. S. N. z 13. I. 1936 3 K. 1672/35).

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY SPÓŁDZIELNI. Zatwierdzenie bilansu i udzielenie absolutorjum członkom zarządu i Rady nadzorczej przez walne zgromadzenie spółdzielni nie zwalnia ich od obowiązku wynagrodzenia szkody wyrządzonej spółdzielni przez ich działanie niezgodne ze statutem. (Orzeczenie I. C. S. N. z 7. II. 1936 C. 2 2465/35).

NIEUCZCIWA KONKURENCJA. Zasądzając pokutne sąd powinien ustalić czy zachodzi po stronie krzywdziciela zły zamiar, czy też oczywiste niedbalstwo przy wdzieraniu się w cudzą klientelę. Do istoty wdzierania się wystarczy używanie opakowania, mogącego wywołać błąd co do pochodzenia towaru. Identyczność opakowania nie jest wymagana. (Orzeczenie I. C. S. N. z 17. IX. 1935 C. 2 806/35).

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. Telefon 104-12.